

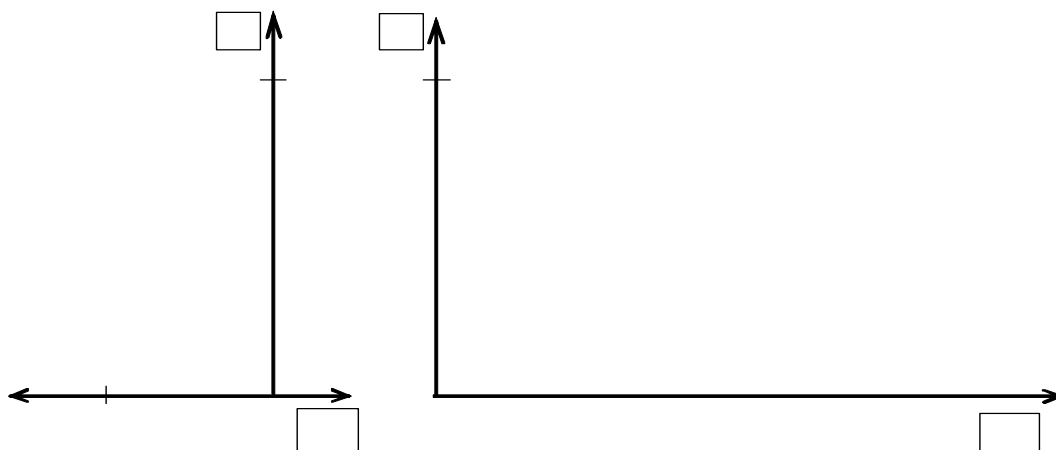
6. TÉMA

ELEKTRONIKA

Térvezérlésű tranzisztoros erősítő kapcsolások munkapont beállítása

Feladatok

1. Rajzolja fel a záróréteges térvezérlésű tranzisztor (*JFET*) transzfer és kimeneti karakterisztikáját!

2. Definiálja a *JFET* meredekségét, és adja meg kiszámításának módját!

$$g_m = ?$$

3. Mekkora U_{GS} vezérlőfeszültséget kell biztosítani annak a *JFET*-nek, amelynek az alábbi adatait ismeri!

A tranzisztor drain árama:

$$I_{DS} = 2,98 \text{ mA}$$

az $U_{GS} = 0 \text{ V}$ vezérlőfeszültséghez tartozó telítési áram:

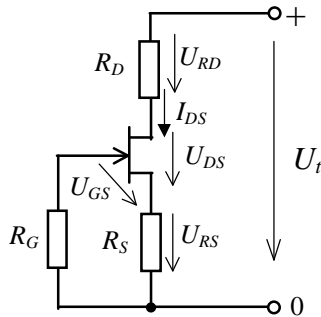
$$I_{DSS} = 12 \text{ mA}$$

az elzáródási feszültség:

$$U_0 = -3 \text{ V!}$$

$$U_{GS} = ?$$

4. Egy *JFET* munkapont beállító kapcsolása látható az 1. ábrán.

1. ábra.

Adatok:

tápfeszültség:

$$U_i = 12 \text{ V}$$

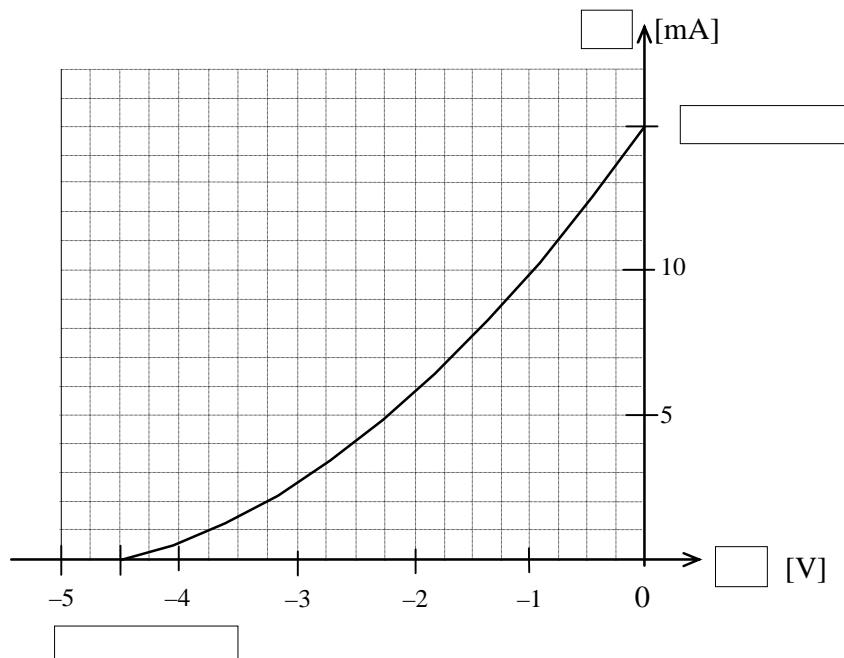
gate ellenállás :

$$R_G = 1 \text{ M}\Omega$$

drain-source feszültség:

$$U_{DS} = 5 \text{ V}$$

A kapcsolásban alkalmazott *JFET* tranzfer karakterisztikája a 2. ábrán látható, a koordináta tengelyek kissé hiányos jelölésével.

2. ábra.

a) Egészítse ki a tranzfer karakterisztika hiányzó adatait:

- írja be a koordináta tengelyekre felmért mennyiségek és a karakterisztika jellegzetes pontjainak jelölését
- határozza meg a 0 vezérlőfeszültséghez tartozó kimeneti áram értékét
- határozza meg 0 kimeneti áramhoz tartozó vezérlőfeszültség értékét!

b) A tranzfer karakterisztika segítségével határozza meg az I_{DSM} munkaponti kimeneti áram értékét, ha a munkaponti vezérlőfeszültség értéke: $U_{GSM} = -2,5 \text{ V}$!

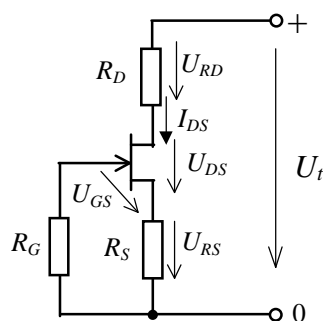
$$I_{DSM} = ?$$

c) Határozza meg az R_S source-ellenállás és az R_D munkaellenállás értékét!

$$R_S = ? \quad R_D = ?$$

5. Záróréteges térvezérlésű tranzisztorral (JFET-tel) megvalósított földelt source-ú (FS) kapcsolás látható az 1. ábrán.

a) A JFET kimeneti karakterisztikájába (2. ábra) rajzolja meg léptékhelyesen az erősítő kapcsolás egyenáramú munkaegyenesét, majd határozza meg a kapcsolás I_{DSmp} munkaponti drain áramát és az U_{DSmp} munkaponti drain-source feszültségét!

Adatok:

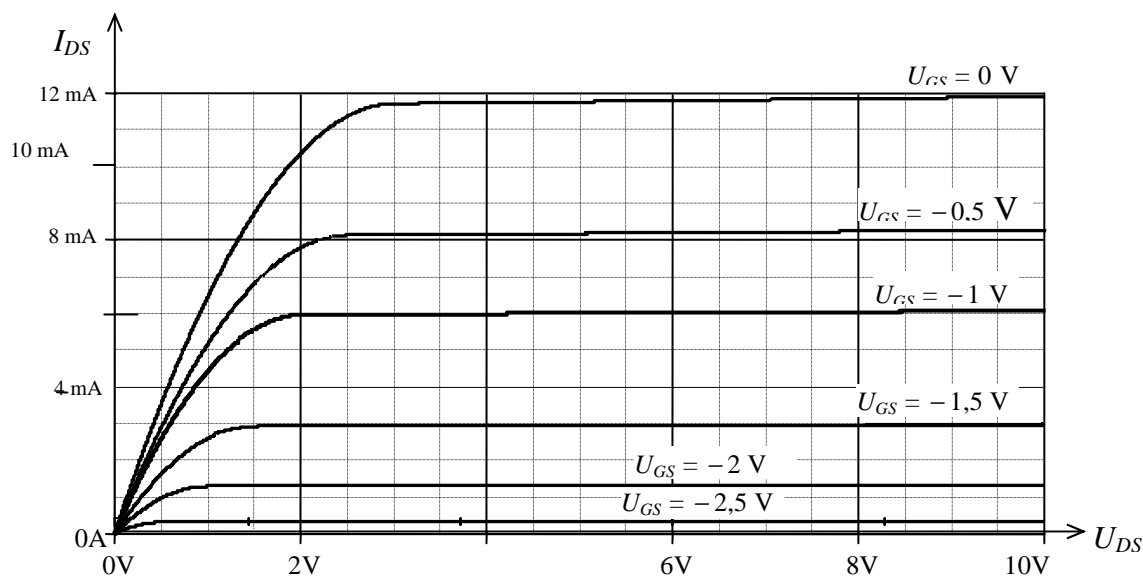
a tápfeszültség:
a drain és a source-ellenállások
összege:
a vezérlőfeszültség.

$$U_t = 10 \text{ V}$$

$$R_S + R_D = 1 \text{ k}\Omega$$

$$U_{GS} = -1 \text{ V}$$

1. ábra.

A munkaegyenes két pontja:

$$U_{DS} = ? \quad I_{DS} = ? \quad U_{DSmp} = ? \quad I_{DSmp} = ?$$

b) Számítsa ki az R_S source-ellenállás és az R_D drain-ellenállás értékét!

$$R_S = ? \quad R_D = ?$$

c) Határozza meg az drain-ellenállás U_{RD} feszültségét, valamint a $JFET$ drain-elektrodájának U_D feszültségét!

$$U_{RD} = ? \quad U_D = ?$$

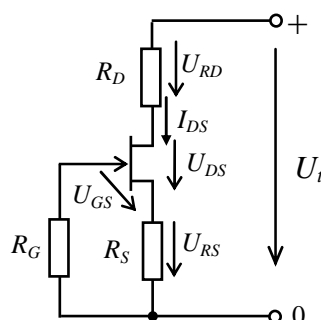
6. Rajzolja fel a fizikai működés ismeretében a záróréteges térvezérlésű tranzisztor ($JFET$) közös source-ú, kisjelű, kisfrekvenciás dinamikus helyettesítő képét!

7. Térvezérlésű tranzisztorttal ($JFET$) megvalósított közös source-ú (FS) erősítő kapcsolás látható az ábrán.

Adatok:

– a tápfeszültség:	$U_t = 15 \text{ V}$
– a drain ellenállás:	$R_D = 1,8 \text{ k}\Omega$
– a drain áram:	$I_{DS} = 3,5 \text{ mA}$
– a gate ellenállás :	$R_G = 1 \text{ M}\Omega$
– a tranzisztor elzáródási feszültsége:	$U_0 = -4,8 \text{ V}$
– a telítési árama:	$I_{DSS} = 14 \text{ mA}$

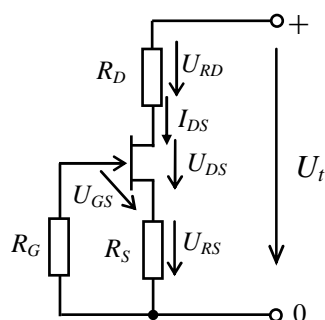
Határozza meg a

- az U_{GS} vezérlőfeszültség értékét
- drain-ellenállás U_{RD} feszültségét
- a $JFET$ drain-elektrodájának U_D feszültségét
- a source-ellenállás U_{RS} feszültségét
- az R_S source-ellenállás értékét
- a tranzisztor U_{DS} drain-source feszültségét!

$$U_{GS} = ? \quad U_{RD} = ? \quad U_D = ? \quad U_{RS} = ? \quad R_S = ? \quad U_{DS} = ?$$

8. Záróréteges térvezérlésű tranzisztorral ($JFET$) megvalósított közös source-ú (FS) kapcsolás látható a 3. ábrán.

a) Mekkora U_{GS} vezérlőfeszültséget kell biztosítani a tranzisztor számára, ha $I_{DS} = 2 \text{ mA}$ drain áramot szeretnénk beállítani?

3. ábra.

Adatok:

tápfeszültség:	$U_t = 12 \text{ V}$
drain-source feszültség:	$U_{DS} = 5 \text{ V}$
tranzisztor elzáródási feszültsége:	$U_0 = -3 \text{ V}$
telítési árama:	$I_{DSS} = 8 \text{ mA}$

$$U_{GS} = ?$$

b) Számítsa ki az R_S source-ellenállás és az R_D drain-ellenállás értékét! Határozza meg a $JFET$ drain elektrodájának U_D feszültségét!

$$U_{RS} = ? \quad R_S = ? \quad U_{RD} = ? \quad R_D = ? \quad U_D = ?$$